

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **Z. K.**, zast. Mgr. Filipem Wágnerem, advokátem, se sídlem Olšanská 2643/1a, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 9. 2019, č. j. MV-1429-7/OAM-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 1. 2020, č. j. 2 A 71/2019 - 60,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Filipu Wágnerovi, advokátovi, **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů za řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 4.114 Kč. Tato částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, Příjímací středisko cizinců Zastávka (dále jen „správní orgán prvního stupně“), rozhodnutím ze dne 26. 10. 2018, č. j. CPR-24484-34/ČJ-2018-931200-SV, uložila žalobci podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění a stanovila dobu 2 roky, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie.

[2] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

II.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalobu u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji shora označeným rozsudkem zamítl.

[4] Městský soud předeslal, že správní orgán prvního stupně i žalovaný dostatečně zjistili skutkový stav věci, přihlédli ke skutečnostem jak v neprospěch žalobce, tak i v jeho prospěch, a vypořádali se se všemi podklady.

[5] K žalobcově námitce, že mu v případě navrácení do země původu hrozí závažná újma na zdraví a na životě městský soud vyslovil, že správní orgány při posouzení této problematiky vycházely ze závazných stanovisek Ministerstva vnitra ze dne 6. 9. 2018 a 27. 8. 2019, v nichž byla jak otázka existence překážek vycestování, tak otázka úrovně a dostupnosti lékařské péče na území domovského státu ve vztahu k zdravotnímu stavu žalobce, vypořádána; obě závazná stanoviska, včetně podkladů, na základě kterých byla vydána, jsou součástí správního spisu a žalobce měl možnost se s nimi seznámit a vyjádřit se k nim. Ze závazných stanovisek přitom jednoznačně vyplývá, že v žalobcově případě nebyly shledány důvody ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, které by znemožňovaly jeho vycestování do země původu; tedy, že by žalobci v zemi původu hrozilo skutečné nebezpečí. Podle městského soudu se správní orgány s otázkou existence hrozby vážné újmy žalobci v zemi původu i se skutečnostmi a námitkami týkajícími se žalobcova zdravotního stavu podrobně zabývaly, obstaraly si nezbytné podklady, na nichž založily své závěry, a tyto závěry náležitě ve svých rozhodnutích odůvodnily. Podle městského soudu tedy vycestováním žalobce do Gruzie nedojde k ohrožení jeho života ani zdraví.

[6] Městský soud dále neshledal důvodnou žalobcovu argumentaci, že správní orgány nedbaly, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem řešeného případu a byly šetřeny oprávněné zájmy žalobce. Nepřisvědčil ani žalobním námitkám poukazujícím na porušení § 4, § 89 odst. 2 a § 68 odst. 3 správního řádu správními orgány.

[7] Městský soud uzavřel, že v žalobcově případě bylo prokázáno, že žalobce svým jednáním spočívajícím v neoprávněném pobytu na území České republiky od 21. 5. 2018 do 7. 8. 2018 naplnil skutkovou podstatu ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců a současně tím, že pobýval na území České republiky bez cestovního dokladu, naplnil skutkovou podstatu podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona o pobytu cizinců. Tudíž mu mohlo být uloženo správní vyhoštění. Vyslovil také, že nebylo prokázáno, že by žalobci v zemi původu hrozilo nebezpečí vážné újmy. Městský soud přisvědčil správním orgánům v tom, že v případě existence reálného nebezpečí by se žalobce jistě zachoval jiným způsobem, tedy by v nejbližší možné době po prvním příjezdu do České republiky požádal o mezinárodní ochranu a rozhodně by se místo toho dobrovolně nevracel do Gruzie. Nadto podle městského soudu ani případná samotná nižší úroveň zdravotnictví v zemi původu, bez přistoupení dalších okolností, nemůže

pokračování

představovat hrozbu vážné újmy ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců. Existenci reálného nebezpečí hrozícího žalobci v zemi původu se tedy podle městského soudu nepodařilo ve správním řízení prokázat a ani v řízení před soudem žalobce nepředložil nové skutečnosti, které by pro takový závěr svědčily. Zásada non-refoulement tudíž nebyla podle městského soudu správními rozhodnutími porušena.

III.

[8] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní napadá rozsudek městského soudu (dále jen „napadený rozsudek“) z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu, případně aby zrušil rovněž napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[9] Stěžovatel především namítá, že městský soud v napadeném rozsudku pouze převzal závěry napadeného rozhodnutí a dostatečně se nezabýval žalobní argumentací. Zejména pak tou ohledně existence důvodů znemožňujících vycestování ve smyslu § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, včetně tvrzeného porušení zásady non-refoulement, a rovněž ohledně tvrzené a prokazované „hrozby“ vážné újmy na zdraví stěžovatele při návratu do země původu.

[10] Stěžovatel také nesouhlasí se závěrem správních orgánů i městského soudu, že mu v případě návratu do země původu nehrozí vážná újma ve smyslu zákona o pobytu cizinců.

[11] Nakonec stěžovatel uvádí, že správní orgány ve správním řízení porušily § 3 správního řádu, neboť nezjistily stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a také § 2 odst. 3 a 4 téhož zákona, jelikož nepřihlédly ke specifickým okolnostem řešeného případu a nešetřily jeho oprávněné zájmy.

IV.

[12] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožňuje se závěry uvedenými městským soudem v napadeném rozsudku. Uvádí také, že jak rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, tak napadené rozhodnutí, bylo vydáno v souladu s právními předpisy a správní orgány se ve svých rozhodnutích vypořádaly se všemi stěžovatelem uváděnými skutečnostmi. Podle žalovaného jsou všechny kasační námitky nedůvodné, navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V.

[13] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud předně posuzoval námitky, jež jsou podřaditelné pod § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., byť tento kasační důvod stěžovatel v kasační stížnosti výslovně

neuplatnil. Bylo by totiž předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Nepřezkoumatelnost je natolik závažnou vadou rozhodnutí soudu, že se jí Nejvyšší správní soud zabývá i tehdy, pokud ji stěžovatel nenamítá, tedy z úřední povinnosti (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.).

[16] Stěžovatel konkrétně městskému soudu vytýká, že v odůvodnění napadeného rozsudku pouze převzal názor žalovaného uvedený v napadeném rozhodnutí a dostatečně se nevypořádal s žalobními námitkami týkajícími se možnosti vyhoštění stěžovatele v souladu s § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců (včetně námitky porušení zásady non-refoulement) a hrozby vážné újmy na zdraví stěžovatele v případě jeho návratu do země původu. Je tedy zřejmé, že stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů.

[17] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že s kasačním důvodem podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je nutno zacházet obezřetně, neboť zrušením rozhodnutí soudu pro nepřezkoumatelnost se oddaluje okamžik, kdy základ sporu bude správními soudy uchopen a s konečnou platností vyřešen, což není v zájmu ani účastníků řízení, ani ve veřejném zájmu na hospodárnosti řízení před správními soudy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 - 25). Taktéž připomíná, že nepřezkoumatelnost rozsudku není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadený rozsudek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 - 24).

[18] Problematika nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí je v judikatuře Nejvyššího správního soudu bohatě zastoupena (srov. např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64). Rozhodnutí soudu je třeba považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, pokud není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů nebo při utváření právního závěru, z jakého důvodu soud považoval žalobní námitky za liché či mylné, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci v žalobě, proč podřadil daný skutkový stav pod určitou právní normu. O nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů se jedná rovněž i v případě, kdy soud opomněl vypořádat některou z uplatněných námitek, nebo pokud odůvodnění napadeného rozhodnutí obsahuje pasáže citované z jiného rozhodnutí, které se však týkalo skutkově i právně odlišné věci, aniž by soud rozvedl způsob aplikace závěrů vyslovených v takovém rozhodnutí na posuzovaný případ.

[19] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek uvedeným kritériím přezkoumatelnosti vyhovuje. Městský soud v něm výstižně popsal skutkový stav věci, stanoviska účastníků řízení, vypořádal se se všemi uplatněnými žalobními námitkami, včetně těch týkajících se existence překážek vycestování stěžovatele ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců (viz odst. 22. napadeného rozsudku), porušení zásady non-refoulement

pokračování

(viz odst. 27. napadeného rozsudku) i těch ohledně tvrzené hrozící vážné újmy na zdraví stěžovatele v případě návratu do země původu (viz opět odst. 22. napadeného rozsudku), a to v míře obecnosti odpovídající míře obecnosti stěžovatelovy žalobní argumentace, a dostatečně své závěry odůvodnil. Namítanou vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů tudíž napadený rozsudek netrpí. Nesouhlas stěžovatele s těmito závěry a rozsahem odůvodnění podaného městským soudem nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů nezpůsobuje.

[20] Nedůvodná je i stěžovatelova argumentace, podle níž městský soud v napadeném rozsudku pouze převzal názor žalovaného z napadeného rozhodnutí. Z napadeného rozsudku je zřejmé, že tomu tak nebylo; městský soud zde k předestřeným žalobním bodům uvedl ucelenou argumentaci a své vlastní závěry. Pouze pro úplnost lze ve vztahu k uvedené námitce odkázat na ustálenou judikaturu kasačního soudu, která ani takový postup, jaký nyní stěžovatel městskému soudu vytýká (přisvojení si věcně správných závěrů žalovaného), nepovažuje při splnění určitých podmínek za pochybení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130).

[21] Nejvyšší správní soud tedy neshledal napadený rozsudek nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů. Nezjistil ani to, že by byl nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost nebo, že by vykazoval jinou vadu řízení před městským soudem, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku. Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. proto není naplněn.

[22] Stěžovatel dále v kasační stížnosti namítá, že správní orgány ve správním řízení v souladu s ustanovením § 3 správního řádu nezjistily stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v souladu s ustanoveními § 2 odst. 3 a 4 nepřihlédly ke specifickým okolnostem nynějšího případu a nešetřily oprávněné zájmy stěžovatele. Jelikož stěžovatel tyto své námitky blíže nespecifikoval, tedy neuvedl, v čem konkrétně spatřuje tvrzená pochybení správních orgánů, vypořádal Nejvyšší správní soud tuto kasační argumentaci v odpovídající míře obecnosti; není totiž oprávněn za stěžovatele domýšlet jeho argumenty (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2017, č. j. 7 As 208/2017 - 20).

[23] Dospěl přitom k závěru, že správní orgány vycházely z náležitě zjištěného skutkového stavu v návaznosti na stěžovatelova tvrzení uvedená ve správním řízení (viz výpověď stěžovatele ze dne 13. 8. 2018) a na závazné stanovisko Ministerstva vnitra ze dne 6. 9. 2018 a potvrzující stanoviska ministra vnitra ze dne 27. 8. 2019, v nichž je rozebrána jak otázka (ne)existence překážek vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, tak i otázka úrovně a dostupnosti lékařské péče v stěžovatelově zemi původu ve vztahu k jeho zdravotnímu stavu a doloženým onemocněním; v uvedených závazných stanoviscích Ministerstvo, resp. ministr vnitra vycházeli z Informace OAMP – Politická a bezpečnostní situace v Gruzii ze dne 3. 7. 2018, z Informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 2. 1. 2018, ze Zprávy Švýcarského státního sekretariátu pro migraci: Zaměřeno na Gruzii – Reforma zdravotnictví: státní zdravotnické programy a zdravotní pojištění ze dne 21. 3. 2018 a ze Zprávy Mezinárodní organizace pro migraci:

Údaje o zemi – Gruzii ze dne 8. 6. 2018, které jsou rovněž součástí správního spisu a které se vztahují k otázkám nastoleným stěžovatelem v jeho výpovědi.

[24] Nejvyšší správní soud také zdůrazňuje, že stěžovateli byla ve správním řízení dána možnost seznámit se s informacemi, které představovaly podklad pro vydání správních rozhodnutí, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání (dne 8. 10. 2018 před vydáním rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a přípisem ze dne 29. 8. 2019 před vydáním napadeného rozhodnutí). Této možnosti stěžovatel využil pouze dne 8. 10. 2018. Toho dne mu byly předloženy materiály k seznámení (včetně závazného stanoviska ze dne 6. 9. 2018) a byla mu poskytnuta přiměřená doba k jejich prostudování (viz protokol o seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí ze dne 8. 10. 2018). Stěžovatel doplnil svou lékařskou zprávu obsahující žádanku k dalšímu vyšetření ze dne 4. 10. 2018 a nájemní smlouvu ze dne 1. 9. 2018, další návrh na doplnění podkladů ani jiné vyjádření však do vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nepředložil, ani se nevyjádřil ke zdrojům informací a způsobu jejich využití. Jediná stěžovatelem předložená lékařská zpráva proto byla vyhodnocena lékařem zdravotnického zařízení v Příjímacím středisku Zastávka MUDr. I. Š., Ph.D., který uvedl, že stěžovatelův zdravotní stav mu umožňuje transport v běžných dopravních prostředcích, a tudíž je jeho vycestování z České republiky možné (viz lékařská zpráva ze dne 26. 10. 2018). V odvolacím řízení pak stěžovatel předložil další lékařskou zprávu ze dne 12. 12. 2018. Jejímu vyhodnocení se přitom podrobně věnoval ministr vnitra v závazném stanovisku ze dne 27. 8. 2019 a neopomněl jej zhodnotit ani žalovaný ve svém rozhodnutí.

[25] Kasační námitky, v nichž stěžovatel poukazoval na nedostatečně zjištěný skutkový stav, jakož i námitky ohledně nepřihlédnutí ke specifickým okolnostem případu a nešetření oprávněných zájmů stěžovatele ze strany správních orgánů, jsou pro výše uvedené podle Nejvyššího správního soudu nedůvodné. Ani kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) tudíž není naplněn.

[26] Stěžovatel nakonec v kasační stížnosti uplatňuje i kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nesouhlasí se závěrem městského soudu, že v jeho případě nebyly dány důvody, pro které by mu nemohlo být uloženo správní vyhoštění, a to zejména, že mu v zemi původu hrozí vážná újma ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců.

[27] Nejvyšší správní soud opět s ohledem na obecnost této kasační námitky nemohl jinak, než ji vypořádat v odpovídající v míře obecnosti. Neshledal přitom v tomto ohledu žádné pochybení městského soudu. Zcela se ztotožňuje se závěrem městského soudu, že z obou závazných stanovisek ze dne 6. 9. 2018 a 27. 8. 2019 (zohledňujících relevantní dokumenty, včetně výpovědi stěžovatele a jím předložených lékařských zpráv) nevyplývá, že by stěžovateli v zemi jeho původu (Gruzii) hrozilo skutečné nebezpečí a že by jeho zdravotní stav neumožňoval vycestování do země původu. Souhlasí rovněž se závěrem, že ani samotná nižší úroveň zdravotnictví bez přistoupení dalších okolností nemůže představovat skutečné nebezpečí podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Městskému soudu také nelze vytknout, že ve vztahu k uplatnění zásady non-refoulement poukázal na to, že

pokračování

hrozilo-li by stěžovateli skutečné nebezpečí, tak by jistě o mezinárodní ochranu požádal již poté, co poprvé do České republiky přijel, a do Gruzie by se poté již nevracel (stěžovatel poprvé do České republiky přicestoval v roce 2017, následně bez problémů vycestoval zpět do Gruzie, a poté se sem opět vrátil v roce 2018; žádost o mezinárodní ochranu přitom podal až v roce 2018). Městský soud tedy nepochybil, dospěl-li s ohledem na zjištěné skutečnosti k závěru, že stěžovateli v zemi původu nehrozí skutečné nebezpečí ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců.

[28] Ve stěžovatelově případě proto nebyly dány důvody znemožňující jeho vycestování do země původu ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, jak správně uzavřel městský soud, na jehož úvahy lze v podrobnostech odkázat. Ani kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tudíž nebyl v posuzované věci naplněn.

VI.

[29] Kasační stížnost není důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud ve smyslu § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[30] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel neměl úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný byl ve věci účastníkem úspěšným, nevznikly mu však žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Kasační soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

[31] Stěžovateli byl usnesením městského soudu ze dne 29. 10. 2019, č. j. 2 A 71/2019 - 14, ustanoven zástupce Mgr. Filip Wágner, advokát. Ten zastupuje stěžovatele i v řízení o kasační stížnosti a jeho hotové výdaje i odměnu za zastupování hradí stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci přiznal náklady řízení o kasační stížnosti v celkové výši 4.114 Kč. Tyto sestávají z odměny za jeden úkon právní služby (sepis kasační stížnosti) ve výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] a z paušální náhrady hotových výdajů s tímto úkonem související ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 3.400 Kč. S ohledem na skutečnost, že zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o tuto daň ve výši 714 Kč (21 % z 3.400 Kč). Částka nákladů řízení bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. července 2021

JUDr. Jiří Palla

předseda senátu